

6M070900 – «Металлургия» мамандығы бойынша «Техника және технология» академиялық дәрежесін алуға арналған

Мадиев Муратхан Сериковичтің

**«ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ЕНГІЗУ КӨМЕГІМЕН
ТАУ-КЕН ӨНДІРІСІН ОҢТАЙЛАНДЫРУ» тақырыбындағы магистрлік
диссертацияна
АНДАТПА**

1. Диссертация көлемі 104 беттен тұрады.

2. Қосымшалар саны - 0, графикалық бөлім – 37 презентация түрінде, кестелер –7, пайдаланылған әдебиеттер –15, формулалар – 4.

3 Жұмыстың өзектілігі. Күрделі табиғи технологиялық жүйені дамытудағы ең негізгі сапасының даму бағытын бақылау сапасының негізгі тәсілі болып жаңа новигациялық технологиялар және жаңа ақпараттық технологиялар болып табылады. Осылардың ішінде ең өзектісі болып жер серіктік навигациясымен басқару болып табылады. Ақпараттық кеңістік қалыптастыру мәліметтерді алмастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қоса карьерлік жүйені мониторинг жүргізу үшін өте қажет ұсынымдардың бірі болып табылады. Сымсызбайланыс үлкен өзгерістерге әкеледі және де көптеген мүмкіндіктерден тудырады. Соның ішінде қазіргі жағдайда информация ахуальді көтеруге көп септігін тигізеді.

Осыған орай «Инновациялық тхнологияны енгізу көмегімен тау кен өндірісін оңтайландыру» тақырыбына жазылған диссертациялық жұмыс осы саладағы өзекті жұмыстардың бірі.

4.Зерттеу аланы болып Ақтоғай кен орнындағы тау-кен жұмыстары жатады.

5. LeicaJviewJmipsne-o тау транспорты кешенінің тау жыныстарын автоматты жүйеде **зерттеу негізі болып** табылады.

6 Жұмыстың мақсаты автоматтық LeicaGeosystemsMining жүйесін енгізу көмегімен басқару арқасында Ақтоғай кен орнында оңтайлындыру болып табылады.

7 Зерттеу әдістері. Жұмысты орындау кезінде қолданылған кешенді әдісі зерттеулер қамтитын деректерді талдау бойынша автоматтандырылған диспетчеризация және салыстыру инновациялық технологияларды қолдану тау-кен өнеркәсібі.

8 Зерттеу міндеттері:

Анықтау үшін артықшылықтары автоматтандырылған технологияларды өндіру авторы қарастырылған мынадай міндеттерді шешу болып табылады:

- зерттеу бірқатар орындалатын функциялар бойынша автоматтандырылған диспетчеризация арқылы жүзеге асады;

- сипаттау және анықтау артықшылықтары автоматтандырылған жүйесін диспетчеризация кезінде пайдалану негізінде бұрғылау орнату,

экскаваторда, бульдозере дәлдігі жоғары бағдарламасының LeicaJigsaw бағдарламасын қолдану болыптабылады;

- тау-кен және көліктік жабдықтар мен басқа да объектілерді карьер кеңістігінде мониторинг және бірыңғай жүйесінде деректерді сымсыз беру өндірістік бөлімшесінің тау-кен кәсіпорындарына көптеген мүмкіндік туғызады.

9 Ғылыми қорғауға ұсынылған негізгі тұжырымдар

1. Бірыңғай ақпараттық кеңістігін құруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді, барлық өндірістік-технологиялық бөлімшесінің жедел ақпарат ағымдағы жай-күйі туралы барлық кешенді тау-кен және дайындық жұмыстарының айтарлықтай деңгейін көтеруді ақпараттандыру барлығы тау-кен өндіру және айтарлықтай экономикалық тиімділігін арттыруға процестерін басқару тау-кен жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік туғызады.

2. Автоматты диспетчерлеу тау-кен кәсіпорнының есептеуіне оңтайлы қозғалыс маршруттарын өзгертуіне мүмкіндік береді және де автосамосвалдарды өзгертуге ескере отырып, сыртқы факторлардың қозғалысы сияқты жабық жолының учаскесін, сыну, бір экскаватор, жоспарын түзету жүк тасымалдау, өзгерту автосамосвал санын желілерін бақылауға мүмкіндік туғызады.

10 Ғылыми жаңалықтың зерттеулері

1. Зерттелген мәселе бойынша тиімділеу жұмыстарының автоматтандырылған жүйесін пайдалану.

2. Өткізілген есептер бойынша шығындарды азайту, уақыт орындалатын жұмыстар автоматтандырылған жүйесін пайдалану кезінде автоматты басқаруды қолдану.

3. Анықталған бірқатар артықшылықтары автоматтандырылған жүйесін пайдалану кезінде автоматты басқаруды қолдану.

11 Тақырыбы бойынша жарияланған жұмыс

Мазмұны мен диссертациялық жұмыстың негізгі қағидалары баяндалды, Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы "Тұрақты даму" ғылыми-технологиялық дамуы: трендтер және технология" атты студенттердің, магистранттардың және жас ғалымдардың "ҚАЗІРГІ заманғы ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ПРОБЛЕМАЛАРЫ БАРЛАУ, ИГЕРУ ЖӘНЕ қайта ӨҢДЕУ, жер ҚОЙНАУЫН," ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай және Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған Қазақстан Республикасы Ұлттық инженерлік академиясының. Алматы, 2016